

VIII. SBORNÍK

1993 - 1998

ZEMĚPISNÁ SPOLEČNOST
„PO CESTÁCH VLASTI“

Zeměpisná společnost „Po cestách vlasti“ byla založena 7. listopadu 1953. Založili ji děti a vedoucí, kteří v létě roku 1953 absolvovali 1. expedici v Prudké u Doubravniku.

ZS PCV působí v CVC Lužánky, Brno, Lidická 50 a je součástí dětské organizace Pionýr.

Osmý sborník chce čtenáře seznámit se současnou Zeměpisnou společností „PCV“ a výsledky její práce v letech 1993-98. Shrnuje i dosavadní historii oddílů a vůbec poprvé si všimá našich bývalých členů, kteří, i když do ZS již nechodí, v srdci zeesáky zůstávají.

Stále živé myšlenky výchovy dětí ve vlastivědně-turistických oddílech, bohatě rozvíjené tradice, naše kamarádství, nepolevující snaha objevovat nové a nespokojovat se s dosaženým nám dává sílu do dalších kilometrů po cestách vlasti.

1992-93

Rada ZS: předseda ZS: Barbora Šmídová (od KP Kristýna Trojanová), **praporečník:** Jan Adámek „Had“, **kronikář:** Martin Viščor, **předsedové oddílů:** Jana Exnerová „Bobřík“ (1), Kristýna Trojanová (2) (od KP Radim Valenčík), Marek Holý „Klerenc“ (3), Martin Kubín (4).

(doplnění chybějícího údaje z minulého sborníku)

1993-94

V ZS pracovaly oddíly: Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní moudrosti (4).

Vedoucí ZS: Vítek Urban „Quido“, **hospodář:** Petr Šenk „Šnek“, **technik:** Pavel Třiska „Kobo“, **oddíloví vedoucí:** Vítek Urban (1), Hana Vykoukalová (2), Petr Božek (3), Jaroslav Suský „Vlk“ (4).

Instruktoři : Tereza Urbanová, Vít Havel, Zdeněk Foret, Hana Komárková „Mahana“, Tomáš Mrkos „Gleška“, Dita Klímová, Barbora Šmídová, Tomáš Novotný „Pipě“.

Rada ZS: předseda: Kristýna Trojanová, **praporečník :** Jana Božková, **kronikář:** Martin Višcor, **předsedové oddílů:** Jana Exnerová (1), Olga Navrátilová (2), Jan Škampa „Bareťák“ (3), Martin Kubín (4).

Na zahajovacím shromáždění začala celoroční hra Sininen saari (Modrý ostrov). Hra spočívala v tom, že každý člen ZS si vybral jeden ze tří oborů (zoologie, botanika, geologie). Snažil se v něm co nejvíce rozšířit své znalosti, aby obstál v celozéskovém klání, které kromě otázek zahrnovalo i drobné soutěže. Získané body se připočetly k bodům za oddílovou vlastivědnou činnost. Během roku bylo uspořádáno pět soutěžních kol, přičemž zaměření oborů se měnilo. Na začátku podzimu jsme sbírali houby a polodrahokamy a pozorovali ryby. Před Vánocemi jsme hledali památky na těžbu uhlí a

zpracovávání železné rudy, poznávali naše i exotické jehličnany a pozorovali ptáky. V zimě se věnovali odlévání stop, pěstování pokojových rostlin a prolézání jeskyni. Jarní etapy byly zaměřeny na pozorování květin, savců a plazů a geomorfologii.

Oddíly zahájily svou činnost na oddílových výpravách. Dva jely na Dalešickou přehradu a pod tee-pee zamiloval netradičně oddíl Tis. Olympiáda se konala na hřišti SOU Královopolská. Zúčastnili jsme se i Brněnského bloudění. Děvčata z oddílu Ochrany přírody svou kategorii vyhrála (Kristýna Trojanová, Jana Božková, Olga Navrátilová). Podzimní pochod nás zavedl na Křižanovsko. V listopadu Zeměpisná společnost důstojně oslavila své 40. narozeniny. Kromě Sněmu a velké výstavy v přísáli byl i ples pro bývalé zeěsáky. Večerní hra byla po stopách elixíru mládí, který se dal „získat“ ze šťávy chráněných brněnských stromů.

Na 39. zimní expedici jsme se vypravili do Frenštátu pod Radhoštěm. Počasí nám dopřalo snih, i když to tak zpočátku nevypadalo, a tak jsme si pěkně zalyžovali. Expedici jsme zpestřili návštěvou bazénu ve Frenštátě, dvakrát jsme si zabruslili. Velký úspěch měl i maškarní bál, kde měl každý namaskovat pouze svou vlastní hlavu. Svatvečer proběhl v duchu japonské kultury, kdy jsme mohli obdivovat japonské bojové umění i zvláštní obřad pití čaje. Ale přesto, že jsme se s rokem 1993 loučili se šikmýma očima, přišla jako vždy svatá rodina a tři králové. Expediční hra se jmenovala Neninisův prsten. Pro zajímavost NENINIS = SININEN. Jak říká název, cílem bylo objevit vzácný prsten...

Bruslilo se na přehradě. Zúčastnili jsme se Uzlařské regaty, ale hlavní událostí předjaří byl ples pro děti, který v Ornisu zorganizovala Rada. Tancovalo se, hrály se hry a na závěr se konala svatba. Úspěch měly i přebory v piškvorkách, rovněž organizované Radou. Jarní pochod na Znojemsko byl příjemně prosluněn. Na Setonově závodu konaném v Pohádce máje jsme uspěli. Děvčata z Tisu (Zuzana Vrbková, Michaela Marková, Kateřina Šindelářová) dokonce zvítězila ve své kategorii. Na Květnový pochod jsme vyrazili do údolí Chlébského potoka. Hodně jsme se věnovali botanice, např. oddíl Ochrany přírody udělal seznam všeho rostlinstva na vyznačeném metru čtverečním. S chutí jsme si zahráli lyrickou večerní hru s názvem „Perly lesních vil“ a ve dne už méně lyrickou bojovku „Blokáda“, která měla velký úspěch. Před letní expedicí každý oddíl podnikl vícedenní oddílovou výpravu, tentokrát spíše za koupáním. Naše cíle byly lomy u Lulče, Brněnská přehrada nebo opět Dalešická přehrada.

42. letní expedice se konala v Mrákotíně u Telče. Proběhlo zde zakončení celoroční hry Sininen saari. Celkově vyhrál oddíl Ochrany přírody. Hned po dostavění tábora propukla hra „Expedice Kňava“. Bylo to pátrání po stopách neznámého zvířete, které vydávalo prapodivné zvuky. Jeden den se vydala celá Zéeska na dlouhý pochod, který byl nazván „Zeměpisná pětadvacítka“. Každý si prověřil své síly a všichni byli pyšní, že pochod zvládli. Jiným novým zážitkem byla indiánská sauna, již vybudoval oddíl Lesní moudrosti a které se říká „initipi“. Otrlejší z nás „initipi“ vyzkoušeli a tvrdili, že jsou jako znovuzrození. Letní expedice nás rozhodně nezklamala, naopak nám přinesla mnoho nových zážitků.

1994 - 95

V ZS pracovaly oddíly: Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní moudrosti (4)

Vedoucí ZS: Vítek Urban, **hospodář:** Petr Šenk, **technik:** Pavel Tříška, **oddíloví vedoucí:** Vítek Urban (1), Hana Vykoukalová (2), Petr Božek (3), Jaroslav Suský (4).

Instruktoři: Tereza Urbanová, Zdeněk Foret, Gustav Zlatý, Radim Valenčík, Hana Komárková, Dita Klímová, Barbora Šmidová

Rada ZS: předseda ZS: Kristýna Trojanová, **praporečník:** Martin Višcor, **kronikář:** Kamila Olešovská „Nancy“, **předsedové oddílů:** Zuzana Vrbková (1), Jana Božková (2), Jan Škampa (3), Martin Kubín (4).

V tomto roce jsme vyzvali ostatní oddíly PTO k soupeření v soutěži Hrady - Anno Domini 1495. Naši výzvu přijalo pět oddílů. Hra je velmi zaujala a my, kteří jsme ji hráli už před dvěma lety, jsme nakonec odešli poraženi. Po oddílových výpravách a výletech byly prvními společnými akcemi výlet na kolech po hřebeni Ždánického lesa a Olympiáda. Zahajovací shromáždění se od tohoto roku nekonají. Podzimní pochod byl na Třebíčsku se společnou nocí v Borovině.

Večerní hru po Brně motivovaly brněnské pověsti. Narušil ji však zákrok policie, která uzavřela okolí Staré radnice v podezření, že je tam bomba. Od této příhody večerní hry po Brně pořádáme ve dne.

40. zimní expedice byla ve Frenštátě pod Radhoštěm. Kdo zaváhal a třetí den nelyžoval, už si na této expedici nezajezdil, protože po oblevě zmizely i poslední zbytky sněhu. Ale nenudili jsme se - hráli jsme hru Štafeta inspirovanou skutečnou událostí, kdy do aljašského města Nome vezla štafeta statečných mužů potřebné léky proti záskrtu. Zajeli jsme i do Valašského skanzenu, kde jsme zhlédli folklórní pořad.

Po zimní expedici se přece jen ochladilo, zabruslili jsme si na Říčkách a oddíl Lesní moudrosti tábořil v tee-pee. Na Jarním pochodě jsme putovali Ždánickým lesem, rozkvetlou Pálavou a oddíl Kulturní historie zatím prozkoumal Pohansko. Sešli jsme se v Hustopečích, kde jsme se společně vykoukali v bazénu. Měli jsme ho jen pro sebe, takže jsme si mohli dostatečně užít vodních i podvodních her. I letošní Setonův závod vedl lesy Pohádky máje a děvčata z Tisu obhájila vítězství. O týden později prošlo 6 vedoucích velký kus Malých Karpat. Květnový pochod byl na louce u Meziboří. Sraz PTO byl opět v Hartvíkovcích na Dalešické přehradě. Vyvrcholila zde hra Hradý - Anno Domini 1495. Každý zúčastněný oddíl si vyrobil štít s erbem a vystrojil středověkého rytíře. Ten s družinkou sestavenou ze členů ostatních oddílů dorazil ke králi (náčelníku SPTO), který vyhlásil konečné výsledky. Z červnových výprav byla

nejzajímavější výprava oddílu Lesní moudrosti. Pod heslem „Boj o přežití“ postupovaly tříčlenné družinky vlastními trasami cestou i necestou z Blanska až k Prostějovu.

43. letní expedice se konala na tábořišti u Horních Studének. Téměř po celou dobu bylo velmi pěkné počasí, a tak jsme litovali, že k rybníku Sychrov to bylo dosti daleko. Kromě pětidenních pochodů byl program společný. Hlavní náplní byla táborová hra. Družinky pojmenované podle šesti okolních vesnic se zabývaly středověkými řemesly. Postupně se staly stolaři, krejčími, bylinkáři, hrnčíři, kuchaři, mlynáři a tkalci. Vesnice se pěkně rozrostly a ani pohromy seslané na ně v závěru hry je příliš nepoškodily. Zdatnost dětí prověřil olympijský moderní pětiboj. Vyvrcholením expedice byl společný dvoudenní výlet celé ZS. První den jsme navštívili blízké Polsko a v něm nejprve městečko Miedzylesie, potom jsme obdivovali mohutný 27 m vysoký vodopád v Miedzygorze, nakupovali jsme v městě Bystrzyca Kłodzka, navštívili jsme zříceniny hradu Szczerba a prohlédli si i jeskyni Solna jama. Druhý den jsme zhlédli zpřístupněnou pevnost Bouda na hřebeni Orlických hor. Tábořiště u Horních Studének se nám tak moc líbilo, že jsme se rozhodli, že se sem brzy vrátíme.

1995-96

V ZS pracovaly oddíly :Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní mopudrosti (4), Života v přírodě (5).

Vedoucí ZS: Vitek Urban, **hospodář:** Petr Božek, **technik:** Pavel Tříska, **oddíloví vedoucí:** Vitek Urban (1), Hana Vykoukalová (2), Hana Komárková (3), Jaroslav Suský (4), Zdeněk Foret (5).

Instruktoři: Tereza Urbanová, Gustav Zlatý, Olga Navrátilová, Jana Božková, Jan Škampa, Marek Holý, Vít Havel, Martin Kubín, Dita Klimová, Barbora Šmídová, Kristýna Trojanová, Radim Valenčík.

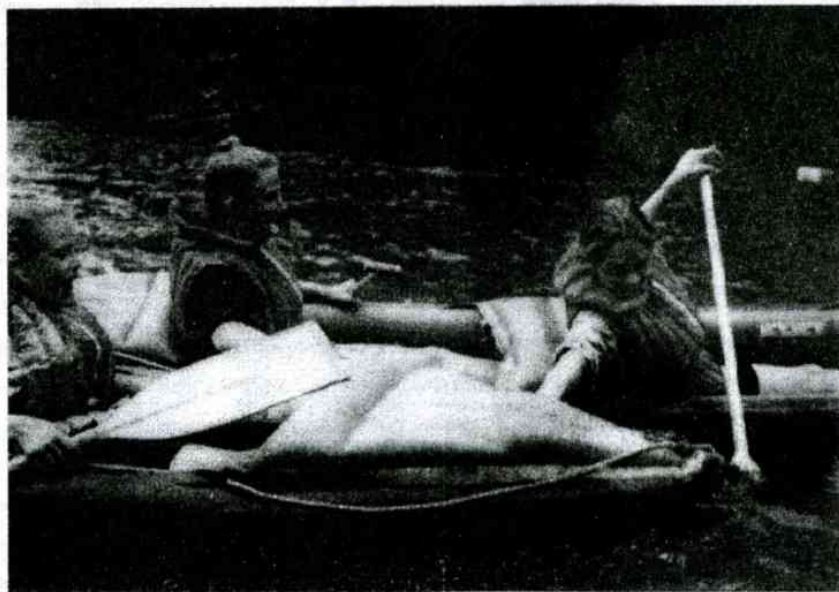
Rada ZS: předseda ZS: Martin Višcor, **praporečník :** Jan Kubín „Plivník“, **kronikář:** Kamila Olešovská, **předsedové oddílů:** Zuzana Vrbková (1), Alice Audyová „Audy“ (2), Jan Kačer „Kačer“ (3), Jan Rudý (4), Jiří Kozel (5).

Letošní září přineslo novinku: Zdeněk Foret obnovil činnost oddílu Života v přírodě. V druhé polovině září nás na celostátním finále Tábornické stezky reprezentovaly Michaela Marková, Zuzana Vrbková a Kateřina Šindelářová (4. místo). O týden později si na hřišti ZŠ Jana Babáka zaspotovala celá Zéeska v rámci tradiční Olympiády. Na Podzimáku, který probíhal v blízkém a vzdálenějším okolí hradu Pernštejna a končil v Nedvědicích, jsme si zahráli noční hru inspirovanou rodovou pověstí Pernštejnů. Družinky dětí lovil v ulicích Nedvědic zubry. Poslední den pochodu

někteří z nás navštívili pana Leopolda Mazáče, čestného člena ZS PCV, a mohli na vlastní oči spatřit originál knihy Labyrint světa a ráj srdce od Jana Ámose Komenského. Listopadová detektivní denní hra po Brně nás po rozřešení několika případů zavedla do spleti uliček Divišovy čtvrti. S vlastnoručně vyrobenými maskami Číňanů jsme se proplétali „Čínskou čtvrtí“ a hledali určené domy.

41. zimní expedice byla v Karlovicích. Byly zde dobré sněhové podmínky, proto nechyběla sjezdařská ani běžecká olympiáda. Celoexpediční hra se jmenovala Vrtošivý vítr. Stali jsme se posádkami horkovzdušných balonů, které nakonec nedoletěly, ale všichni účastníci se zachránili. Nezapomenutelný byl Svatvečer v Casinu. Naši průvodci Sir a Lady nás ohromili řadou profesionálně zvládnutých kouzelnických triků.

V lednu jsme vyrazili na společný výlet. Každý oddíl postupoval samostatně svojí cestou. Přesně v jedenáct hodin jsme se setkali na místě zvaném U Luže a začal skvělý půlden plný bojovek a her. Všichni účastníci výletu nakonec dostali diplomek za účast. O pololetních prázdninách 32 zéesáků vyrazilo na náročnou vícedenní běžkařskou výpravu do Skleného u Fryšavy. O týden později jsme zápolili na dalším ročníku Uzlařské regaty. Týden na to se uskutečnilo další zimní táboření u Višňového potoka na Kořenecku. Ve dvou tee-pee si zatábořily téměř dvě desítky zéesáků. Březnové výlety a výpravy si organizuje každý oddíl zvlášť. Navštívili jsme Babi lom, Nový hrad u Adamova, Divokou Oslavku, údolí Malé Hané, Velkou Bíteš a Novomlýnské nádrže. Zima byla letos velice tuhá a na Jamím pochodě nás

přivitaly závěje tajícího sněhu. Sešli jsme se v Nižkově, tamní škola se přeměnila v pevnost Boyard. Poslední den byl jarní nejen zvyky, ale už i počasím. VI. ročník Setonova závodu se konal na Holedné, cenné 2. místo v kategorii rádkyň vybojovaly Jana Božková, Kristýna Trojanová a Barbora Šmidová. Květnový pochod proběhl v klidném údolí „Zlaccé studánky“ v Chříbech. Třetí den nás čekal náročný pochod přes hřebeny do Cetechovic. Následné červnové výpravy zavedly naše oddíly k Náměšti nad Oslavou, do Sklenného u Křížanova a k Brněnské přehradě.

44. letní expedice byla pochodová, základny jsme měli v Husinci a ve Stachách. Oddíl Tis část expedice strávil na lodích. Mokrá však byla většina zeesky, protože více než polovinu expedice přešlo. Celoexpediční hra byla motivována Janem Husem a husitstvím a zažili jsme při ní spoustu perných okamžiků. Třeba když si náčelník družinky zaměnil sever s jihem a místo k lesíku na kopci přivedl svou družinku do několik kilometrů vzdálených Prachatic. Husitská byla i olympiáda, jejíž disciplíny vycházely ze slavných husitských bitev. Závěrečná bitva u Lipan věrně napodobila minulost podle hesla „Všichni proti všem“. V srpnu jelo 5 vedoucích a 2 děti prozkoumat málo známá slovenská pohorí Vtáčnik, Kremnické a Štiavnické vrchy.

1996 -97

V ZS pracovaly oddíly: Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní moudrosti (4), Života v přírodě (5).

Vedoucí ZS: Hana Vykoukalová, **hospodář:** Petr Božek, **technik:** Pavel Triska, **oddíloví vedoucí:** Vitek Urban, (1), Hana Vykoukalová (2), Hana Komárková (3), Jaroslav Suský (4), Hana Vykoukalová (pověřená vedoucí 5. oddílu).

Instruktoři: Tereza Urbanová, Gustav Zlatý, Jana Božková, Jan Škampa, Jan Kačer, Vlastimil Malý, Vít Havel, Martin Kubín, Martin Višcor, Kristýna Trojanová „Krisa“, Radim Valenčík.

Rada ZS: předseda ZS: Jan Rudý, **praporečník:** Michaela Marková, **kronikář:** Eliška Kovářová, **předsedové oddílů:** Zuzana Vrbková (1), Veronika Zlatá (2), Tomáš Sekanina (3), Jakub Černý „Slon“ (4), Petr Višcor (5).

Letošní rok jsme zahájili velkou akcí – Lehkoatletickou olympiádou PTO, kterou jsme se rozhodli uspořádat pro všechny brněnské pionýrské tábornické oddíly. Olympiáda se konala na Rosničce a zúčastnilo se jí 213 dětí. Soutěžilo se v klasických disciplínách - běhu, skoku a hodu. Na závěr byl dlouhý běh s handicapem startu. Na Podzimní pochod jsme se vypravili do okolí Ivančic, rodného města malíře Alfonse Muchy. Dopadení lupičů vzácných obrazů bylo motivací večerní hry po ztemnělých uličkách Ivančic. Na Sněmu převzala Hana Vykoukalová vedení Zeměpisné

společnosti. Po vyhodnocení uplynulého roku jsme oslavili 43. narozeniny ZS mnoha dobrotami. Začátkem prosince proběhla denní hra ve středu města Brna. Podle fotografií jsme poznávali památky, budovy a jejich detaily, kterých bychom si ani jinak nevšimli.

Už potřetí jsme jeli na zimní expedici do Frenštátu pod Radhoštěm, který se pro nás tentokrát stal finským městem Oulu. Ti, kteří neměli platný „finský“ pas, museli od hranice města do domu dětí dojít pěšky. Celorexpediční hra se jmenovala „Matka Suomi“, což znamená „Cesta do Finska“. Quido s Terezkou byli našimi průvodci po zajímavostech této severské země, kterou v létě navštívili. Každý, kdo absolvoval například uvítací ceremoniál, finskou saunu, plavání, lyžování, viděl nebo našel zlato (mandli v porci rýže), dostal razítko do finského pasu. Hra nakonec vyvrcholila na Nový rok překročením polárního kruhu. Sněhu bylo dostatek, ale překvapil nás silný mráz. Rtuť teploměru klesla až na -28°C! Přesto jsme si dobře zalyžovali na Pustevnách i v okolí Frenštátu.

V lednu proběhlo bruslení na Říčkách, kde si kluci zahráli hokej a všichni se zúčastnili rychlobruslařského slalomu. V únoru se některé naše oddíly zúčastnily Piškvorkyády pořádané SPTO, kde Kateřina Trnková z oddílu Tis vyhrála svou kategorii. Během jarních výletů jsme navštívili i nově otevřené skleníky botanické zahrady. Na Velikonoce jsme se jako každoročně vypravili na Jarní pochod. Hned první den nás zastihla velká bouře se silným větrem a krupobitím, která se ten den přehnala přes celou republiku. V průběhu společného večera v tělocvičně Základní školy v Hodoníně,

kde jsme se ubytovali, si každý oddíl vyrobil svoji Morenu. Ozdobili jsme ji šnečimi ulitami. Tu jsme pak spolu i se zimou pohřbili do švédské bedny. Pěkným zážitkem pochodu bylo pozorování komety Hale-Bopp na večerní obloze. Setonův závod se konal v lesích hraběte Belcrediho. Naši instruktoři Radim Valenčík, Gustav Zlatý a Martin Kubin vyhráli první místo mezi rádci. Výlet na kolech nás zavedl na Holásecká jezera a do Rajhradu. Přestože výlet provázely technické potíže, po 40km jsme šťastně dorazili zpět do Lužánek. Květnový pochod proběhl za pěkného počasí v malebném údolí Říčky za Ochozem, kde kvetla spousta blatouchů. Hráli jsme bojovku připravenou Radou, pak jsme sledovali stopu lenochoda a večer u táboráku poprvé instruktoři a vedoucí předvedli vzor indiánského oblečení, které si pak všichni vyrobili a nosili na letní expedici. Do Březniku jsme přijeli na Tábornický sraz PTO. Zúčastnili jsme se sportovních turnajů a pro ostatní připravili hru „Přistavy“.

Po červnových oddílových výpravách jsme se vydali na 45. letní expedici do Horních Studének. Hra „Koka Wakan“ (z lakotštiny „Medicínový vak“) nás přenesla do prostředí prérijních indiánů. Každý z rodů (Yuškin Zi Wasapela - Veselý černý medvěd, Teča Itokaga Tatanka - Mladý jižní buvol, Tanka Vaziata Inmušunka - Velká severní kočka, Luta Hanska Četan - Červený dlouhý jestřáb, Iglí Witko Wačipi - Bláznivý tančící hlemýžď) měl svoji dotykovou hůl. Na ni zavěšoval coupy (kůži zdobenou korálky) za úspěchy ve hře. Žádný z rodů si nebyl jistý, ve kterém okamžiku se mu bojovník z kmene Vran pokusí sebrat dotykovou hůl. Rod, který zajal Vránu, se snažil uhlídat zajatce celou noc

v tee-pee. Někteří tak poprvé v životě spali v indiánském stanu, který si také sami posavili. Celou expedici nás provázely indiánské zvyky a rituály. Tábor se ráno budil pokřikem „he - ja“ za zvuků bubínku, den jsme přivítali v indiánském oblečení ranní písní postavení čelem k východu slunce. K jídlu a ke hrám jsme se rovněž svolávali rytmickými písněmi, zato před spaním se ztichlým táborem nesla tklivá melodie večerní písně kmene Zuni, kterou zpíval rod Iglí Witko Wačipi (členové KV). Místo indiánských mokasinů jsme většinu expedice museli chodit v holínkách. Severní Morava byla totiž v prvním červencovém týdnu zasažena povodněmi, naštěstí naše tábořiště bylo na kopci. Přes nepřízeň počasí, bláto, chladno a spousta žabiček se nakonec expedice vydařila.

Celým rokem nás provázela hra „Poznej Čopolíka“. Každý z oddílů během roku plnil stanovené úkoly, které pak vyhodnotila Rada a přidělila za splnění každého úkolu část z mozaiky Čopolíka. Některé úkoly byly jednorázové, jiné třeba i na celý rok (přečíst dobrodružnou knihu, zasadit a pečovat o rostlinku, vyrobit recyklovaný papír, obarvit látku přírodním rostlinným barvivem, nasbírat různé plody stromů a keřů, uvařit neobvyklé jídlo na pochodě apod.) Kdo byl šikovný a podařilo se mu sesbírat celou mozaiku, poznal Čopolíka. Hru vyhrál oddíl Tis, druhý byl oddíl Života v přírodě. A kdo je to vlastně Čopolík? To nikdo neví, jisté je jenom to, že jméno vzniklo při jedné hře se slovy.

Kromě pravidelných zeměpisných akcí uspořádal Kolektiv vedoucích některé akce, kterých se zúčastnili nejen jeho členové, ale i hosté. V únoru si část KV zajela zalyžovat na Rejvíz. Již podruhé jsme v květnu uspořádali piknikové

odpoledne. Nedílnou součástí pikniku byl proutěný koš naplněný dobrotami a stylový kostým. Na zahradě bratrů Holých přezdívaných Clerenc a Klerenc jsme poobědvali a později si zahráli kriket, recitovali básně a zpívali při kytáře. Začátkem srpna jelo několik vedoucích na týdenní Aktiv na slovenskou Oravu a Kysuce.

1997-98

V ZS pracovaly oddíly: Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3), Lesní moudrosti (4), Života v přírodě (5).

Vedoucí ZS: Hana Vykoukalová, **hospodář:** Petr Božek (od LE Vlastimil Malý), **technik:** Pavel Třiska, **oddíloví vedoucí:** Jana Božková (1), Hana Vykoukalová (2), Hana Komárková (3), Jaroslav Suský (4), Kristýna Trojanová (5).

Instruktoři: Zuzana Vrbková, Iva Raclavská „Peggy“, Gustav Zlatý, Olga Navrátilová, Vlastimil Malý, Jan Kačer, Vít Havel, Martin Kubín, Jitka Danielová „Kuře“, Martin Višcor, Jan Rudý, Jan Kubín, Jakub Černý, Michal Janík, Radim Valenčík, Jakub Antonický „Piskoř“.

Rada ZS: předseda ZS : Zuzana Tulisová „Pišťalka“, **praporečník:** Jana Vrbková „Tuleň“, **kronikář:** Eliška Kovářová, **předsedové oddílů:** Petra Nekovářová (1), Veronika Zlatá (2), Renata Válková (3), Kateřina Trnková „Hračka“ (4), Tereza Bartůňková (5).

V tomto roce pracovalo v ZS stejných pět oddílů jako loni, ale řada věcí se změnila. S oddílem Tis se rozloučili jeho dlouholetí vedoucí Vítek a Tereška Urbanovi. Již na Podzimním pochodě jsme mohli obdivovat zatím alespoň na fotografii jejich malého Františka. Mladší členové oddílů přešli do jiných oddílů, zbylá děvčata převzala nová vedoucí

Jana Božková s úmyslem oddíl doplnit. Nábory nebyly příliš úspěšné a z nově získaných dětí nakonec žádné neješlo na letní expedici. Ostatním oddílům se při získávání nových členů vedlo lépe. Nejvíce se štěstí usmálo na oddíl Kulturní historie, v minulých letech početně nejslabší. Získáním dvaceti nových členů se rázem změnil v oddíl nejpočetnější jak během roku, tak i na letní expedici. Oddíl Lesní moudrosti si ponechal jako instruktory všechny své členy starší patnácti let a počet jeho vedoucích spolu s instruktory vzrostl rázem na osm! V září po oddílových výpravách byla první společnou akcí Olympiáda na školním hřišti v Kohoutovicích. Pěkné počasí, ale také citelné ranní mrazíky nás zastihly na Podzimním pochodě. Velkým zážitkem pro IV. a V. oddíl bylo nocování ve sloupské škole společně s celou ZS „Morava“. Po třech dnech putování se oddíly z různých směrů sešly v Boskovicích. Své úspěchy a neúspěchy jsme zhodnotili jako každý rok na listopadovém Sněmu ZS. Zvolili jsme novou Radu ZS, ve které byly samé dívky a žádný kluk! Ozdobou Sněmu byly zdařilé scénky, které si každý oddíl připravil pro ostatní. Ve stejný den jsme slavnostně otevřeli výstavu naší práce. Abychom návštěvníkům přiblížili atmosféru indiánské hry z 45. LE, nastavili jsme do svých nejzdařilejších oděvů 6 figurín, které se pak těšily velké pozornosti.

Na 43. zimní expedici jsme se rozjeli k severnímu pólu - bylo totiž třeba zachránit členy ztracené polární výpravy Čecha Karla Němce. Okolí Králík, kde se jak známo severní pól nachází, však sněhem ani ledem neoplývalo, a tak se zachraňovalo v trávě, hlíně a kamení. Záchrané výpravy, každá složená ze sedmi účastníků různých národností, však překonaly všechny nástrahy včetně lovu ledního medvěda a některé z nich nakonec ztracenou výpravu skutečně objevily.

Na hřebenech Jeseníků sníh naštěstí byl a tak jsme během ZE čtyřikrát lyžovali na Petrových kamenech. „Lyžařská“ olympiáda však proběhla v Králíkách a jen pro ni vytvořili konstruktéři z řad instruktorů a vedoucích řadu dosud nepoznaného sportovního náčiní, např. běžky na trávu. Kromě toho jsme na ZE stihli ještě pracovat v kroužcích, zazpívat si podle nového zpěvníčku, vytvořit spoustu zdařilých výrobků z kůže, zaplavat si v bazénu a obvyklým způsobem přivítat nový rok 1998.

Na leden si oddíl Lesní moudrosti naplánoval zimní táboření, ale právě v tyto dny se polední teploty vyšplhaly nad + 10°C a o několik týdnů později jsme museli vzít zavazadla umělým ledem pro bruslení, které se ze společného muselo změnit na oddílové. Málem jsme vzdali i běžkařskou výpravu, ale ti, kdo se jí nakonec zúčastnili, byli v Čachnově ve Žďárských vrších odměněni sněhovou nadílkou. O jarních prázdninách byli mladí instruktoři v Bušině, potom proběhlo několik oddílových výprav. Velikonoce jsme strávili na Jarním pochodě v Hostýnských vrších. Spíš jsme je však obcházel, než abychom pronikli do jejich středu, protože se nám podařilo zajistit noclehy jen po obvodu pohorí. Díky tomu také např. oddíl Života v přírodě překonal svůj rekord v počtu našlapaných kilometrů. Společnou večerní hru v Chvalčově překazil vydatný déšť. Zahráli jsme si jí sice poslední den ráno, ale za denního světla to nebylo úplně ono. Na Květnovém pochodě se celá ZS pohybovala po stejné trase Nihov- Meziboří- Věžná. Většinu času jsme ale strávili na tábořišti v Meziboří. Hráli jsme hry po oddílech i společnou bojovku. Podle zájmu jsme se rozdělili na sportovní hry. Nechyběl vydařený táborák a počasí bylo tentokrát slunečné a teplé. Noví členové se seznámili s půvaby táboření v přírodě a

všichni společně jsme přispěli ke zdravé výživě místních komarů. Na jaře jsme také bodovali v soutěžích PTO. Hlidka Zuzana Tulisová, Lenka Trojanová a Petra Nekovářová z oddílu Tis zvítězila ve své kategorii Setonova závodu. S kamarády z ostatních PTO jsme se sešli ještě na tábornickém srazu PTO v Březniku. Pak už nás čekaly jen čer vnové oddílové výpravy, většinou vícedenní. Nejzajímavější výpravu měl asi oddíl Kulturní historie, který si ve Chřibech zajezdil na koních. V červnu také proběhly přípravy 46. letní expedice a i ti největší opozdílci splnili podmínky k účasti na ni.

Na 46. letní expedici jsme zamířili na tábořiště u Mrákotína, kde jsme byli už v roce 1994. Tentokrát nás bylo přes 80, mladší přijeli až o týden později. První dva týdny jsem si užili chladna a deště, teprve v závěru se ukázalo sluníčko. To už jsme měli za sebou oddílové pochody, na nichž jsme navštívili krásné okolí tábora : Telč, Slavonice, Landštejn, oddíl Lesní moudrosti dokonce Třeboňsko. V táborové hře nás - trpaslíky - přivedl hobit Bilbo a čaroděj Gandalf přes řadu nástrah k velkému pokladu. Zažili jsme den bez vedoucích a i ti nejmladší zdolali dálkový pochod „Zeměpisná pětadvacítka“. U závěrečného ohně jsme přijali nové cestovatele a vlastivědce a den po návratu domů se velice vydařilo i poexpediční shromáždění.

Šedm členů oddílu Lesní moudrosti bylo v srpnu na Vihorlatu, a přestože několik členů výpravy upadlo do polského zajetí, vše dobře dopadlo a akce se vydařila.

ODDÍLY

Zeměpisná společnost „Po cestách vlasti“ se od svého založení členi na oddily. Oddily se důsledně zúčastňují všech společných akcí ZS a samy si organizují schůzky, jednodenní výlety a víkendové výpravy. V současné době pracuje v ZS PCV pět oddílů. Tři „od nepaměti“, Tis a Života v přírodě vznikly v době poměrně nedávné.

Vraťme se do vzdálené minulosti a přibližme si vznik oddílů. I když oddily Kulturní historie a Ochrany přírody existovaly již před rozdělením ZS v r. 1971, jejich současná historie začíná právě u tohoto data. Na podzim 1972 zakládá Miroslav Toman (Pulec) i oddíl Lesní moudrosti. Dále v ZS existoval přípravný oddíl pro mladší děti nazývaný Ježci, případně Života v přírodě. V určitých obdobích existovaly i 5. oddily - Hospodářského zeměpisu a Krtci. Plynulý život oddílů byl přerušen rokem 1987, kdy po odchodu většiny vedoucích a části dětí zůstaly pouze tři zcela přeformované oddily.

V roce 1989 je obnoven oddíl Lesní moudrosti, současně však řada dětí z jiných oddílů a ze ZS odchází. To spolu s nutnou generační výměnou dětí v letech 1990/91 vede k zásadní změně ZS. Přípravný oddíl, který po 20 let dodával děti do starších oddílů, byl zrušen a od té doby se každý oddíl musí starat o výchovu a získávání nováčků. Zěesáci teď již pracují stále v jednom oddíle, který zpravidla neopouští ani jako instruktoři a vedoucí. Oddíl vzniká nábořem dětí ze 3. a 4. třídy a je budován s perspektivou nejméně šestileté činnosti pod vedením stejného vedoucího. Právě dlouhodobá

systematická práce a věrnost vedoucího svému oddílu vede k dobrým výsledkům v oddílové činnosti. Nevýhodou je, že počet dětí v oddíle se i přes dobrou činnost postupně zmenšuje a po několika letech vyvstává potřeba oddíl doplnit. Ne každý nábor je však úspěšný, navíc nováčky v rozběhnutém oddílu čeká obtížné začleňování, které se nepodaří všem.

Další problém vzniká při odchodu dlouholetého vedoucího. Přes podobné výchozí podmínky je každý oddíl úplně jiný, proto Vám na následujících stránkách přiblížíme historii, úspěchy a zvláštnosti jednotlivých oddílů.

I. oddíl Tis

Oddíl Tis založili 11. září 1991 Vítek Urban a Tereza Pavlincová. První rok činnosti byl mimořádně úspěšný, oddíl se rychle rozrůstal a na letní expedici v Lubné měl již 19 členů. Už tehdy bylo děvčat dvakrát více než chlapců a tento poměr se v dalších letech nezměnil. Druhý rok se vedoucí pokusili o vytvoření mladší družiny. Z 11 nováčků však vydržela pouze Peggy. Zkušenější členové se již plně začlenili do ZS a oddíl obstál i v mezioddílové hře.

Na podzim roku 1993, po získání dalších nových členů, chodilo do oddílu 29 dětí. Oddíl byl až příliš početný a většina nových členů zase postupně odešla. Přesto byl Tis po několika let nejpočetnějším oddílem v ZS. V letech 1993-95 se

členové zaměřili na vlastivědnou činnost a soutěže. Byli úspěšní v Simmen saari (2. místo) i v Anno domini 1494-95 (4. místo - nejlepší ze ZS). Velkých úspěchů dosáhli v Setonově závodě. Hrál se mnoho her, připomeneme několik nejzdařilejších: Rallye Trophy, Robinsonský den, Fensalirova rada, Bludičky, Divoženky - aneb Kam se poděli naši mili plyšáčky?

Pro léta 1995-97 byly stanoveny nové cíle: naučit se slaňovat, jezdit na koních a lodích. Zatímco k slaňování postačilo lano a trocha nezbytné odvahy, na splutí řeky se museli členové oddílu důkladně připravit. První seznámení s vratkými plavidly bylo naštěstí na poklidných hladinách rybníků, potom následovalo splutí řeky Jihlavy na nafukovacích člunech. Vyvrcholením byla třiatřicetikilometrová plavba po Vltavě z Vyššího Brodu do Nového Spolí. Třídenní plavbu zvládli všichni skvěle a nikdo se nenamočil ani na jezích, které se v závěru sjížděly. Další rok oddíl dvakrát navštívil jízdárnu v Ivančicích, kde se jeho členové naučili koně vyhřebelcovat, ale k vlastnímu ježdění se moc nedostali. Na jaře roku 1997 se vedoucí soustředili na přípravu nových instruktorů. Celkového vítězství oddíl dosáhl ve hře „Poznej Čopolika“ a především byly vytyčeny nové perspektivy oddílu, který po LE čekaly velké změny. Na letní expedici jelo včetně bratrů Horkých 18 dětí. Na čtyřdenním pochodě si budoucí instruktoři zkusili vedení oddílu.

Za 6 let prošlo Tisem více než 60 dětí, 46 si splnilo nováčkovskou zkoušku, 25 minima cestovatele a zatím 12 dosáhlo nejvyšší mety – splnilo si minima vlastivědce. Tis uspořádal 13 oddílových výprav a 42 jednodenních výletů. Oddíl docílil řady úspěchů v soutěžích ZS a SPTO, ale více než úspěchů si členové cení kamarádství, které je v Tisu provázelo.

Po 45. letní expedici čekaly Tis největší změny. Oba dlouholetí vedoucí Vítek a Tereza Urbanovi odcházejí starat se o svého roztomilého Františka. Oddíl převzala Jana Božková z oddílu Ochrany přírody. V Tisu zůstalo devět členů, dalších šest se úspěšně začlenilo do kolektivů ostatních oddílů. Nová vedoucí udělala nábor nováčků, ale do oddílu přišla jen tři děvčata. Jsme však přesvědčeni, že se nenechají odradit a oddíl se zas rozroste a naváže na minulé úspěchy.

II. oddíl Ochrany přírody

Oddíl patří k těm, které v ZS pracují „od nepaměti“. Vznikl v polovině šedesátých let a v roce 1971 při rozdělení ZS byl jedním ze dvou oddílů, které zůstaly v ZS PCV. V roce 1987 byl nově zformován ze starších členů. Nový oddílový vedoucí Pavel Šmid se soustředil na výchovu tehdy dvojnásobně potřebných instruktorů. Tento cíl se mu zdařil a pět z jeho odchovanců se v dalších letech stalo skutečnými oporami ZS.

Po listopadu 1989 z oddílu odešla početná skupina dětí. Oslabený oddíl převzal na krátkou dobu Marek Pilar a od zimní expedice 1990/91 vede oddíl současně vedoucí Hana Vykoukalová. Zpočátku měla velmi nelehké postavení, musela oddíl zformovat úplně znovu a jinak. Začala s malou skupinou dětí, se kterou dosáhla řady pěkných výsledků, například 7. místo v Zelené lize PTO nebo vítězství v celoroční hře Sininen saari. Členové tohoto malého oddílu si na sebe tak zvykli, že i přes pozdější snahu oddíl rozšířit zůstal oddíl málo početným. Haně Vykoukalové se rovněž podařilo vychovat řadu nových instruktorů, díky jejichž „přebytku“ mohl vzniknout 5. oddíl Života v přírodě a jedna z instruktorek převzala v roce 1997 vedení oddílu Tis.

Oddíl je poprávu pyšný na své oddílové kroniky, které jsou ozdobou podzimních výstav ZS. Oborem oddílu je vlastivěda a turistika. Ve vlastivědných znalostech oddíl vynikal nad ostatní oddíly, jeho členové se neomezili pouze na přírodu, ale někteří našli zalíbení i v historii a architektuře. Samozřejmě že jeho členové mají rádi i turistiku, ale je pravda, že orientace v terénu jim občas dá zabrat. Na podzim 1997 došlo k obrodě oddílu. Úspěšným nábořem v Bystřici se podařilo získat 5 nových dětí a oddíl nadějně vykročil do další etapy svého života.

III. oddíl Kulturní historie

Z pěti oddílů ZS má nejdelší tradice právě oddíl Kulturní historie. Považte, již od založení ZS v roce 1953 se objevuje oddíl stejného názvu a znaku! Podruhé vzniká v polovině šedesátých let, ale v květnu 1971 přechází do ZS Morava. Hned na podzim téhož roku je obnoven, protože oddíl Kulturní historie nemohl chybět ani v nově zformované ZS PCV. Také tento oddíl postihly v roce 1987 velké změny. Několik zbylých členů, mezi nimiž byla i současná vedoucí Hana Komárková, doplnila mimořádně silná generace šestááků, kteří přišli z oddílů Ježků a Krtků. Činnost oddílu vyvrcholila v roce 1989 na LE Orava, další dva roky již nebyly tak úspěšné a děti v oddíle postupně ubývalo. Od podzimu roku 1990 vede oddíl Hana Komárková. Jádrem oddílu se stávají chlapci, kteří v roce 1991 přišli z oddílu Života v přírodě. I v dalších letech zůstal oddíl nejmenším v ZS, protože narůstal věkový rozdíl mezi jádrem oddílu a nováčky, kteří vždy po roce odešli. Oddíl rozvíjel zajímavou kulturně-historickou činnost ze zajímavých akcí můžeme připomenout dobrodružnou návštěvu kláštera Rosa Coeli a zámku v Dolních Kounicích nebo prohlídku zpustlého zámku v Plumlově. Při návštěvě vlastivědného muzea ve Velké Bíteši shlédli videozáznam o objevení podzemních prostor bývalými členy oddílu bratry Holými a samozřejmě i zdejší opevněný kostel. V letech 1993-95 vedl oddíl Petr Božek, v roce 1995 se vedení znovu ujímá Hana Komárková již za vydatné pomoci Vlastimila Malého a mladých instruktorů. Oddíl začíná

nabírat nové členy. Jeho činnost je zpestřena návštěvou stáji s dostihovými koňmi v Křenůvkách, ze zimního výletu na namrzlý Babi lom se stala výprava lámů do Tibetu, na schůzkách bylo pod vedením Vítka a Bareťáka do zpěvu a zajímavé bylo i oddílové bodování pomocí indiánských korálkových náramků. Definitivní obrat nastal v roce 1997. Oddíl doplněný třemi cestovateli z Tisu a řadou nováčků se rozrostl na 27 dětí, z nichž 18 jelo na expedici. Zajímavostí je, že mezi nováčky jsou i zéasáci 2. generace Jan Ryška a Filip Mičánek. Mladý oddíl má velkou perspektivu.

IV. oddíl Lesní moudrosti

Oddíl založil na podzim r. 1972 Miroslav Toman (Pulec). Původně pátý oddíl přijal v roce 1975 pořadové číslo čtyři. V dalších letech vedl oddíl i Pavel Třiska (1974-5) a Vít Havel (1977-8), kteří dodnes v ZS aktivně pracují. V roce 1987 oddíl zaniká, ale již na podzim roku 1989 ho bývalí členové Vlasta Tišnovská a Petr Šenk obnovují.

Po dvou letech se novým vedoucím stává Jaroslav Suský, který do ZS přišel až v dospělém věku z Velkých Pavlovic. Současně byl náčelníkem woodcrafterského kmene Vlků. Činnost oddílu dostává své specifické zaměření. Oddíl se mimo tradiční zeměpisnou náplň zabývá praktickou lesní moudrostí, která v sobě zahrnuje ekologii, primitivní formy

táboření a základy dnes již téměř zapomenutých řemesel. Při své činnosti využívá co nejvíce z přírodních zdrojů. Oddíl pracuje se čtyřmi družinami a větším počtem instruktorů, od září 1991 vydává oddílový časopis Občasník, každý měsíc pořádá oddílovou výpravu a jednou ročně zimní táboření v tee-pee. Některé jeho akce jsou společné s kmenem Vlků. Členové oddílu zkoumají život lesní zvěře, vyhledávají ochozy lesních šelem, pátrají po skrytých pramenech a místech se spodní vodou. Po předvedení ukázek starých uniforem jedním z organizátorů Slavkovských slavností se v oddíle rozhořel zájem o napoleonskou dobu a staré zbraně - především předovky, z nichž si členové oddílu posléze i zastříleli. Na letních expedicích oddíl táboří v tee-pee nebo v menších a praktičtějších zubřicích, které je možno vzít i na pochod či výpravu. V nich spí na indiánských postelích z proutí. Staví indiánské sauny, tzv. initi a pece, ve kterých vznikají výborné buchty. Právě ve vaření členové oddílu zvláště vynikají. Nejen špenát z kopřiv či salát z lipových listů, ale i vaření v zemi bez nádob či v popelu patří mezi oddílové speciality.

I v oddíle Lesní moudrosti končila v roce 1997 silná generace a úspěšným nábořem začíná nová etapa činnosti oddílu. Oddílové KV se rozrostlo na osm vedoucích a instruktorů. Mladí stále více přejímají vedení a od podzimu 1998 vede oddíl Martin Kubín.

V. oddíl Života v přírodě

Pod tímto názvem pracovaly v ZS v různých dobách oddily zcela odlišného zaměření. Tyto oddily měly ve znaku lilii zlatohlavou a pracovaly v letech 1964-71, 1972-75, 1975-1981 a 1987-91.

Další oddíl Života v přírodě zakládají na podzim 1995 Zdeněk Foret, Radim Valenčík a Kristýna Trojanová. Tito tři odvážní jedinci se s poměrně málo zkušenostmi vrhli do práce a uspořádali nábor na několika školách. Pro svůj oddíl si vybrali fialovou oddílovou barvu a do znaku si zvolili sluníčko s dvanácti paprsky. Snem bylo nabrat co nejvíce děti, zahájit oddílovou činnost a naučit děti žít v přírodě. Začátky oddílu nebyly jednoduché, oddíl začal pracovat s pěti dětmi, v květnu měl děti devět. Děti však byly malé, většinou měly jen 7 let. Jejich věku musel být přizpůsoben program, který nemohl být příliš náročný. Celoroční oddílová hra podle knihy Robinsona Crusoe zůstala nedokončena. Plnění nováčkovských zkoušek postupovalo velmi pomalu, jako první ji dokončil předseda oddílu Jirka Kozel. Nejhorší bylo, že oddílový vedoucí Zdeněk Foret ztratil o oddíl zájem. Během jara velmi omezil svou činnost a po letní expedici skončil úplně. Veškerá tíha zodpovědnosti zůstala na obou instruktorech. Protože jim nebylo 18 let, stal se oddíl samostatnou družinou oddílu Ochrany přírody. Problémy instruktory neodradily a ti se s novou chutí pustili do další práce. Druhý rok zahájili nábohem a oddílovou výpravou ke Krise na chalupu. Oddíl měl 12 členů a hlavně reálné cíle, které se podařilo uskutečnit. Činnost se více soustředila na plnění nováčkovských zkoušek a minim cestovatele, přibýlo

drobných her a soutěží, náplní byla i přírodověda, vlastivěda a turistika - zkrátka od každého trošku. Byla založena oddílová kronika, nejstarší členové se zúčastnili své první LE, prvním cestovatelem se stal Petr Viščor. V celozéské hře „Poznej Čopolika“ obsadili překvapující, ale zasloužené 2. místo, na letní expedici poprvé zpracovali svůj vlastivědný výzkum o městečku Štity.

Třetí rok začal dalším posílením oddílu. Přibýli další nováčci a z Tisu přišla Markéta Tulisová a nový instruktor Jakub Antonický. V oddíle pracuje dvanáct členů, v dubnu 1998 se oddílovou vedoucí stává Kristýna Trojanová a oddíl začíná žít zcela samostatně. Mladý oddíl, který překonal řadu počátečních obtíží, má do budoucna velkou perspektivu.

IV. Činnost ZS PCV v SPTO

Do Sdružení pionýrských tábornických oddílů (SPTO) jsme byli přijati 13. listopadu 1990 a určitě jsme jen nečinně nepřihlíželi. Účastnili jsme se většiny akcí, vítězili i prohrávali v soutěžích. Jak rostly naše zkušenosti, cítili jsme potřebu společnou činnost ve Sdružení PTO také trochu ovlivňovat a přispívat vlastními náměty. Naši hlavní vedoucí - do r. 1992 Vlk a od té doby Quido - se mezi náčelníky PTO stali známými postavami.

V lednu 1994 přispíváme do letitých úvah, jak srovnávat úspěšnost jednotlivých oddílů SPTO převratnou myšlenkou: nehodnoťme vše, pro začátek srovnávejme účast a výsledky oddílů ve vzájemných soutěžích! Způsob bodování je

poměrně jednoduchý a proto pro většinu oddílů přijatelný. Ujal se název Zelená liga. Během let prodělala několik změn ve způsobu hodnocení a počet odpůrců poklesl k nule.

Na jaře 1994 připravuje ZS PCV nejvýznamnější závod v každoročním zápolení PTO: IV.ročník Setonova závodu (závod tříletných hlídek, které postupují podle mapky po trase a plní úkoly na kontrolách). Počet soutěžících dosahuje 500. Trasy v Pohádce máje jsou tak úspěšné, že se na nich koná i příští ročník (duben 1995) a o půl roku později i celostátní finále Tábormické stezky.

Uspěli jsme také s návrhem nového tábořiště pro každoroční tábormický sraz. U Dalešické přehrady blízko Hartikovic tábořily PTO dvakrát: v r. 1994 a 1995.

Tábormický rok 1993-1994 byl pro nás velmi úspěšný, ale nedostáli jsme slibu, že pomůžeme vytvořit základní „obřady“ pro slavnostní chvíle SPTO. To zůstává nesplněno dodnes.

Na podzim 1994 vyzýváme ostatní PTO k účasti na celoroční hře Anno domini 1495. Tuto hru s „dobýváním hradů“ hrály oddíly ZS mezi sebou o dva roky dříve. Neradi přiznáváme, že nás tato hra, přestože obohacená cizí konkurencí, už podruhé tolik netěšila. Odpovídá tomu 4.místo oddílu Tis, 5. místo oddílu Lesní moudrosti a 6.místo oddílu Ochrany přírody. Čekali jsme i větší zájem „cizích“ oddílů PTO. Nakonec se totiž počet soutěžících ustálil na pouhých osmi.

Do r.1995 se ZS PCV účastnila všech akcí Sdružení PTO. Během tábornického roku jsou to Brněnské bloudění, Uzlařská regata, Setonův závod a Tábornický sraz. Později naše oddíly vynechávají hlavně Brněnské bloudění, které nám připadá stále stejné, což ovlivňuje i naše umístění v tabulce Zelené ligy. Abychom činnost Sdružení PTO trochu oživil, navrhujeme nahradit Bloudění lehkootletickou Olympiádou. Návrh je přijat a velká Olympiáda, kterou jsme úspěšně zorganizovali, se koná na podzim 1996.

Naše oddíly vystupují ve Sdružení PTO pod těmito čísly : 25. PTO Ochrany přírody, 26.PTO Kulturní historie, 27.PTO Lesní moudrosti a 29.PTO Tis. Oddíl Života v přírodě mezi PTO zatím nevstoupil.

Naše umístění v Zelené lize:

Rok	Tis	OP	KH	LM	Počet hodnocených oddílů
1993 - 94	10	7+	18	5+	35
1994 - 95	8	13	23	12	34
1995 - 96 ++	14	23	26	15	30
1996 - 97	11	22	26	16	30
1997 - 98 ++	16	13	15	18	30

pozn +) umístění do 7.mista je v PTO oceněno zvláštní nášivkou na rukáv krojové košile

++) v těchto letech jsme se nezúčastnili Brněnského bloudění.

Účast na akcích Sdružení PTO naši činnost rozhodně obohacuje, nejvíce oceňujeme možnost srovnání s ostatními oddíly.

V. Co dělají bývalí členové ZS PCV ?

Samozřejmě že nevíme o všech. V kontaktu jsme přibližně s polovinou našich bývalých členů. Navíc není nikdo, kdo by znal všechny zéesáky. Vždyť věkové rozpětí mezi nejmladšími a nejstaršími je půl století.

Proto byly již před mnoha lety ustanoveny tzv. zeměpisné generace, v jejichž rámci se všichni znají, a při setkání, i když už někdy s problémy, i poznají. A hlavně mají společné zážitky a dodnes zůstali kamarády. Nejčastěji se schází III. generace (Padesátky, pod Templákem) a IV. generace (Spálené seno). Nejméně aktivní bývalí zéesáci se bez rozdílu generací scházejí každý měsíc na vycházkách Kruhu přátel ZS. Jsou i bývalí zéesáci, kteří dodnes jezdí na výpravy a tábory, ti jsou dnes členy kmene Vlků nebo 61.PTO Tuhas.

Kruh přátel ZS PCV

Myšlenka založit Kruh přátel, který by Zeměpisné společnosti pomáhal zajišťovat činnost, se zrodila v roce 1979 a ve stejné době se konala i ustavující schůze. První a zatím poslední předsedkyní, protože od té doby se volby nekonaly, se stala Jana Urbanová, právě ta Jana, kterou kdysi ZS PCV přijala jako vlastivědce číslo jedna. Soustředila kolem sebe

partu nadšenců z první generace členů ZS a společně se zakousli do prvního úkolu: zabezpečit okruh poradců pro vlastivědnou část minim a pro odborné vlastivědné zkoušky. Brzy nato rozběhly svou činnost tzv. sekce přírodovědná a kulturně-historická. Pořádaly vycházky do zajímavých míst a přednášky. Účastníky byly vedoucí, instruktoři a nejzvidavější děti ze ZS, ale ve velké míře i ostatní poradci, které zajímalo, co připravují „kolegové“. Tak vzniklo volné sdružení zéesáků různého věku, kteří se rádi viděli mezi sebou, a občas někdo z nich vymyslel něco, co chtěl ukázat ostatním nebo nabídnout dětem a vedoucím v ZS.

Kruh přátel ZS PCV se tedy zabýval hlavně vlastivědou. Nedal se cestou podobných sdružení, jejichž členové stavějí tábory místo svých dětí. Takové úkoly dokázala ZS ve většině případů vyřešit vlastními silami. Pomoci v tomto směru se ovšem nebráníme a naše díky si zaslouží ti, kteří neváhali přiložit ruce k dílu, když bylo třeba.

Uběhlo několik let. Ze strany Zeměpisné společnosti ubylo žádostí o poradce, neboť vedoucí si vystačili s vlastními znalostmi, což bylo a je spíše ke škodě věci - od „cizího“ bývá výklad vždy zajímavější. Kruh přátel žije od té doby svou vlastní činností, založenou na originálním nápadu Mojmiry Kyselky: „I čtvrtčního večera lze využít k tomu, aby se šlo na výlet!“

Od slov k činům nebylo daleko, a tak od začátku 80. let pořádá Kruh přátel každý měsíc společnou vycházku pro dospělé vlastivědce ZS. Někteří přišli jednou, dvakrát, mnozí nepřišli ještě nikdy, ale skalní členové přijdou skoro

vždycky. Na pozvánce je uvedeno, kde vycházka končí, takže nás mohou vyhledat i ti, kteří nestihli přijít včas. Někteří to dělají pravidelně, protože - jak prohlašuji - se pěšky nachodili v Žeesce dost. Duši tohoto dění zůstává stále Jana, která za vydatné pomoci ostatních vede od počátku až do dnešních dnů svéráznou kroniku o všem, co s Kruhem souvisí. Dočtete se tam o trasách, které jsme prošli. Najdete naše různě zdařilé kresbičky, nalepené fotky, promoční, svatební a bohužel i smuteční oznámení, pozvánky na oslavy narozenin či cyklistickou výpravu na něčí chalupu a třeba i žlutou turistickou značku, kterou jsme za celou dlouhou vycházku neztratili, protože jsme ji na kůře stromu nesli stále s sebou.

Kromě několika odvážných žen a dívek, které se nerozpakují strávit tři prázdninové týdny opalováním u plotny táborové kuchyně na letní expedici, členové Kruhu přátel do činnosti nezasahují. V jedné oblasti je však jejich pomoc nezbytná a nenahraditelná. To vždy, když se blíží kulaté výročí založení ZS. Je třeba myslet na vše, co s oslavami souvisí. Provéřit více než 400 adres všech evidovaných vlastivědců, aby bylo kam poslat pozvánky. Podílet se na přípravě srazů tzv. generací. Z podkladů dodaných Vedením sestavit, graficky upravit a do tisku dodat sborníček o činnosti současné ZS. Přijmout a splnit úkoly související s výstavou a tradičním plesem, na nic nezapomenout a ještě z oslav i něco mít. Zatím co aktivní vedení ZS žije všedními starostmi „od Jarňáku ke Květnáku“, Kruh přátel může zastavit, vydechnout, vidět něco z nadhledu, přijít na zajímavý nápad. Která skupina má například své vlastní Zlaté stránky ?

A jestli se někdo pozastavil nad tím, že Kruh přátel ZS PCV tvoří sami staří členové a žádní rodiče, jak bývá zvykem jinde, ať zkusí spočítat, kolik dětí našich bývalých členů do ZS chodilo a chodí!

61. PTO TUHAS – Pionýr (Turistika, hry a sport)

Oddíl vznikl 1.9.1993 z malé skupiny bývalých zéesáků, která už tři předešlé roky úspěšně organizovala letní tábory pro Klub na Křenové ulici. Hana Skládanková, Jiří Skládanka, MUDr. Jitka Suská - Sova, Ivana Švecová - Kavka, Pavlína Spěšná a Pavel Šmid - Šidi vnesli do činnosti znatelné rysy Zéesky. Oddíl má nyní více než 35 členů pocházejících z různých koutů celé naší republiky. Jádrem se schází na pravidelných schůzkách v klubovně na Křenové. Táborech a větších výprav se účastní i členové z Ostravy, Třebíče nebo Vrchoslavic u Prostějova. Jednou z nejvýznamnějších akcí je podzimní výprava, zakončená slavnostním banketem určeným k oslavám narozenin oddílu. Při této příležitosti jsou do oddílu přijímáni noví členové. Oddíl TUHAS se setkává se Zéeskou na akcích brněnských pionýrských tábornických oddílů.

Symboly oddílu: batikovaný pionýrský šátek v barvách žluté, zelené a hnědé, znak ve tvaru stylizované turistické značky, na které je název oddílu, a oddílová vlajka.

Kmen Vlků – Liga lesní moudrosti (z Velkých Pavlovič a Brna)

The Woodcraft League - Ligu Lesní Moudrosti založil koncem minulého století v USA spisovatel a přírodovědec Ernest Thompson Seton. U nás byl Woodcraft založen r.1912. Cílem je výchova všestranně rozvinutého člověka. Příroda je výchovným prostředkem. Příkladem bývá život indiánů nebo starověkých obyvatel Evropy.

Kmen Vlků vznikl 28. srpna 1970. Založili ho lidé, kteří chtěli dlouhodobě žít (ne pouze přežít!) bez závislosti na vymoženostech evropské civilizace. Prostředkem vzdělávání byla Kniha lesní moudrosti a Woodcraft od E. T. Setona. V roce 1990 byli Vlci jedním z pěti kmenů, jež LLM u nás obnovily.

Primitivní formy táboření, malebnost, obřady, základy některých řemesel (výroba cukru, vázání knih, práce s kůží, sadařství, výroba keramiky atd.) a činnosti jako speleologie, historické střelecké spolky a především rekreační pojetí zlákal již nejednoho zéesáka. Prvními byly Hana Stodůlková, Jitka Burková - Suská a některé další členky ZS. Naopak do ZS přichází Jaroslav Suský - Vlk, nejprve jako host, později se stává instruktorem. Pomáhá ZS v její činnosti a ta ho brzy bere mezi sebe. Stává se jejím čestným členem, později vedoucím oddílu Lesní moudrosti. V letech 1990-92 je i vedoucím ZS. Činnost obohacuje o víkendové výpravy, táboření v tee-pee a zubříku i o indiánské dovednosti. Indiánské motivace se objevují nejen v činnosti jeho oddílu, ale i v řadě zéeskových her.

Protože Vlk byl současně i náčelníkem kmene, dochází k častému prolínání akcí Vlků s akcemi oddílů LM. I to byl důvod, proč někteří členové oddílů po ukončení činnosti v ZS přecházejí do Vlků, někteří často zvládají být členy obou kolektivů.

S několika z nás se již nikdy nesejdeme, i když patřili k těm, kteří na ZS nikdy nezapomněli. Věnujme jim při čtení těchto řádků svou vzpomínku, neboť za to, co udělali pro ZS, ale i pro mnoho dalších lidí, si to rozhodně zaslouží.

- Ivan Šráček** zakladatel ZS PCV, čestný člen a zasloužilý vedoucí.
Zemřel 21.zář 1983. (49 let).
- Hana Stodůlková „Ája“** členka ZS Obzor a ZS PCV, vedoucí oddílu Ježci.
Zemřela 9.října 1987. (24 let)
- Leopold Mazáč** přítel ZS od jejího založení, čestný člen.
Zemřel 27.listopadu 1997 (95 let)
- Petr Steinhauser „Čuta“** dlouholetý vedoucí Pionýra a ČTU, bývalý člen ZS PCV, Slunovratu a Savelly.
Zemřel 22.března 1997. (33 let)
- Hana Skládanková** zasloužilá vedoucí ZS PCV, bývalá ředitelka ObDPM Brno V a zakladatelka oddílu Tuhas.
Zemřela 19.února 1998. (58 let)

Seznam nových vlastivědců ZS :

376.	Tomáš Novotný	- Heraldika	(1993)
377.	Radim Valenčík	- Tábornické dovednosti	(1993)
378.	Kateřina Trojanová	- Zřícenina Rokštejn	(1993)
379.	Martin Viščor	- Pasohlávky	(1993)
380.	Jana Božková	- Brněnská zoologická zahrada	(1994)
381.	Olga Navrátilová	- Schwanzův dům a Kleinův palác	(1994)
382.	Jan Škampa	- Technický vývoj lodí	(1994)
383.	Marek Holý	- Máme doma zvíře	(1994)
384.	Gustav Zlatý	- Tvůrci hrobů egyptských králů	(1994)
385.	Kristýna Trojanová	- Krásky Vysokých Popovic	(1994)
386.	Jan Studnička	- Historie města Čáslavi	(1994)
387.	Adam Šmid	- Plumlovský zámek	(1994)
388.	Jan Matuška	- Husité a spol.	(1995)
389.	Jan Kovařík	- Pokojové rostliny	(1995)

390.	Jan Kačer	- Z historie brněnského pohostinství	(1995)
391.	Zuzana Vrbková	- Rajnochovice	(1996)
392.	Iva Raclavská	- Chráněná příroda	(1996)
393.	Michal Janík	- Špilberk	(1996)
394.	Jakub Černý	- Člověk pod vodou	(1996)
395.	Jan Kubín	- Technické muzeum v Brně	(1996)
396.	Jakub Antonický	- Údolí Řičky	(1996)
397.	Jana Vrbková	- Pes a jeho svět	(1996)
398.	Iva Trnková	- Brněnská přehrada	(1996)
399.	Kamila Olešovská	- Řečkovice	(1996)
400.	Jan Rudý	- Zámek Vranov nad Dyjí	(1997)
401.	Kateřina Urbanová	- Naše lesy	(1997)
402.	Eliška Kovařová	- Psi	(1997)
403.	Veronika Zlatá	- Kostel sv. Jakuba	(1997)
404.	Alice Audyová	- Včely	(1997)
405.	Alice Navrátilová	- Kočky	(1997)

406.	Michaela Marková	- Polešovice a okolí	(1997)
407.	Kateřina Trnková	- Ivančice	(1997)
408.	Zuzana Tulisová	- Hlodavci	(1997)
409.	Lenka Trojanová	- Třebíčské betlémy	(1998)
410.	Petra Nekovářová	- Jan Santini	(1998)
411.	Jiří Rudý	- Ryby	(1998)

Noví lektoři :

71.	Dita Klimová	- Japonsko, země vycházejícího slunce	(1995)
72.	Barbora Šmídová	- Netradiční nebo méně známé sporty	(1995)

Noví vedoucí:

22.	Tereza Urbanová (Pavlincová)	(1994)
23.	Hana Vykoukalová	(1997)

Čestní členové ZS :

1. Leopold Mazáč	- vlastivědný pracovník Českomoravské vysočiny, který aktivně pomáhal při zahájení vlastivědné práce ZS	- listopad 1954
2. Mojmir Kyselka	- první vedoucí, který prováděl s oddílem vlastivědnou práci	- listopad 1954
3. Ivan Šráček	- první vedoucí ZS	- září 1956
4. Čeněk Kubeš	- věrný průvodce a opatrovatel ZS	- leden 1956
5. Zdeněk Růžička	- kamarád a ochránce ZS	- listopad 1970
6. Eva Prokopová	- zasloužilá kuchařka	- listopad 1978
7. Jaroslav Suský	- náš kamarád a spolupracovník z Velkých Pavlovic	- listopad 1989
8. Vlastimil Malý	- náš kamarád a spolupracovník	- duben 1996
9. Jiří Blaha	- náš kamarád a kuchař	- listopad 1996
10. Jitka Kačerová	- ochránkyně ZS	- listopad 1996

OBSAH

I. Zeměpisná společnost „PCV“	1
II. Kronika let: 1993-94	2
1994-95	5
1995-96	8
1996-97	12
1997-98	17
III. Oddíly	21
I. Tis	23
II. Ochrany přírody	25
III. Kulturní historie	26
IV. Lesní moudrosti	29
V. Života v přírodě	30
IV. Činnost ZS PCV v SPTO	32
V. Co dělají bývalí členové ZS PCV ?	36
Kruh přátel ZS PCV	36
Tuhas	40
Vlci	41
VI. Seznam nových vlastivědců, lektorů, vedoucích, čestní členové ...	44

45 let – Gratulujeme! – Zralý věk ?

Ne, naše Zéeska na rozdíl od lidí nestárne.
Stejně jako nestárne naše město, jako
nestárne naše zem.

To jen noví lidé připisují další řádky do
obsáhlých kronik. V té zeměpisné i nadále
můžeme číst o krásách naší vlasti, mládí a
kamarádství.

Sborník sestavili členové Zeměpisné společnosti „PCV“
ve spolupráci s Kruhem přátel.
Sborník vydala ZS PCV v roce 1998
Sborník vytisklo nakladatelství MRAVENEK
Náklad 450 ks